

מסורת הש"ס

(א) צבא מליכא דף נ: (ב) צ"מ
(ג) שייך לע"ב, (ד) ר"מ
(ה) ו"ל וכיון, (ו) נ"א כלל,
(ז) ר"מ מ"ו,

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה כל וכו' שהוא
עסוק במלאכה:

מוסף רש"י

פחות משתות נקבה מקח.
לאלמח, יותר משתות בטל
מקח. ושניהם חורין, שתות
קבה. ואין אחד מהן יכול
לחזור (ב"מ נ:).

מוסף תוספות

א. כיון שהזכיר לו בית
כזר ודאי לבית כזר שלם
נכתובין. יד רמב.
ב. משא"כ ברב הונא
ששכר מכר ומשך וגמר
מלאכתו ואם יש שם ויתר
מן הראוי ישלם לו היתר
ולמה לא יקבל מאי
דשכיח ויירד על דעת כן.
העני"ל. ג. חיל' הריע"ז:
ההני מילי לענין ברכה
ומעשרות, אבל לענין מקח
ומכר שפיר מבייר יי.

רבינו גרשום

[illegible]

המוכר פירות פרק ששי בבא בתרא

וּלְמֵאֵי דְפִשְׁטִי לִיה הָסֵם [נִקְמָן קד]. דְּלֵא א"ל צִית כּוּר סַתְמָא כְּמֵאן דְּלֵאמֵר לִיה
הֵן חֶסֶר הֵן יִתֵּר דְּמֵי וְהוּא נִמֵּי מַחֲלִילָה רֹבֵעַ לְסֵאלָה וְיִוִּיתֵר מִרְבּוּעַ יִחוּיֵר
הַכֵּל הוּא לִיָּה לְשִׁנּוּי הַכֵּל הִכִּי הַשְׁתַּא הָסֵם מַעֲיָקְרָא צִית כּוּר א"ל
דְּמַשְׁמַע לֹא פְחוֹת וְלֹא יוֹתֵר מִיָּהוּ רֹבֵעַ הוּא מַחֲלִילָה טְפִי מִרְבּוּעַ לֹא

היהו מחילה כלל והדר הכל דלין דך
להיות צדיק כור יתור מצית כור אצל
הכא דודאי אית ציה טעופת לעולם
אימא לך דלא ינפא אלא את המותר
על הרובע. ונתראה צעני דה"ג לה דמי
האזי גוונא מתחל לקמיה הכי שפא
ההתם מעיקרא שוה צבוח א"ל כו' וכן
עיקר: נקטת מקח. לגמרי ולא יחזיר
לו המאנה כלום דמחילה היא: שפוט
קנסה. אליבא דר' נתן אצל אליבא
דדר' יהודה הנשיא רצה אומר מן לי
מעוטי או מן לי מה שאניני צפון
ההוצא: ואמאי. מחזיר כל האונאה צפון
בשמות בין ציתר משמות יוהידר
ההמותר שעל הפחות משמות דהא
פפחות משמות מחיל איניש ואין כאן
ללא אונאת שמות ולא אונאת יתר
משמות אלא אונאת שני משהוין
משהו יתר משמות ומשהו פחות
משמות צדידך משמות הוו אלא ללו
משע מיהא אם צא לפחות מגפה את
כולו כרז הונא: שוה צבוח א"ל מוכר
שוה לא יתראה והלכך צדין הוא דאפי'
פפחות משמות יחזיר מיהו לכך אין
מחזיר דכיון דלא ידיע כל כך וכשהו
דמי היה מחילה אצל שמות ידיעה היא
ולא מחיל מיד. אצל גבי פירות דאורח'
המילתא היא שיש טעופת דאורח'
דואי איכא למימר דמחיל לגמרי ואפי'
היכא דאיכא יתר מרובע הרובע מיהו
היהו מחילה: המקבל. פועל שמקבל
ועליו בשכר ליטע כל שדה חצירו
כשעור שיכולין ליטע כגון ממנוט
עשירה לבית סאה: מקבל עליו. צעל
השדה עשר צורית למאה לא יס
עשירה אילנות צורות שאין עושין
פירי לא יטערד מקבל ליטע אחרים

מתחמקין לאורחיהו לאילנות להיות בזה זכרון כן ומחיל: יאר
מקן. כגון י"א למאה: **מגלגלינו עליו אם הכל**. יטע לו י"א אילנות
 מתחמקין להשתא ליכא מחילה כלל. ולעיל נמי אם בא לנפות מנפה את
 כולו כרוב הוא: **אמר רב הוא צריה דרב יהושע כל יאר**. מעשר
 צדקה הוא צדקות מותר כשכא לטעם אותו כאליו בא עכשיו לטעם שדה
 אחרת מתחלה דמי שטעם קרקע הרבה יש צדקות לטעם וחשוב שדה
 שיהיה קצב שדה לטעם ועדיין כשם יאר מ"י צדקות הרי יש לו שדה
 אחרת לו והרי לא קיים את מנאו היכא דנשאר י"א צדקות וכשכא לחזות
 שיטעם לאו כלום הוא שהרי הרוב של שדה נשתייר עדיין שלא נטעו והיה
 מועט כזה ומשאריו לקרות שדה כגון י"א אילנות לק' חשיבי ולא מחיל
 טפי מרובע נמי המותר ישלם והרובע מחיל דהא ליכא למימר התם כל
 פעם רובע טופס ובי משלם ליה מותר רובע הרי נתקיימה מביכרו וכו'
 לעינים ולא מחיל מידי אבל יותר מרובע טופס דמטלטלי ליכא קפידא
 דמי'. מתניתין דקמתי מרתף של יין מקבל עליו כו' דמשמע המוכר
 ללוקח בשעת מכירה: **אי דא"ל**. מוכר ללוקח בסתמא מרתף של יין
 לו יין שכולו יפה וממנו קמתי מקבל עליו י קוסקות לק': **ואי דא"ל**
 ונותן לו יין הנמכר בחנות: **אי דא"ל מרתף זה**. ולא הוציר יין:
 יין יפה בעינן ולא מקבל עליו י קוסקות דלא דמי לרובע טופס
 אבל חביות של יין דבר גדול הוא כל חבית בפני עצמו וגם לא
 הנמכר בחנות. היינו כולו קוסקות והכי מוכח לקמיה בשמעתא ד'
 מתמימין דאמר ליה מרתף של יין סתם ולא קאמר ליה זה הלכך יין ט'
 דברייתא דקמתי יין שכולו יפה תני ברישא דברייתא הכי נותן לו
 למתניתין סתם ואפילו הכי מקבל י קוסקות לק': **חבית של יין**
 למכרו ולא להכניסו באור קמ"ל. נסון לו יין שכולו יפה. ואם א'
 ידבולנו חד המרא הוא. אבל בחביות טובא מקבל שעתא קוסקות לק':
 והה של יין קמייירי ולא בסתם והיינו טעמא דלאהי של יין למכור יין

ששי בבא בתרא **צה.**

התם הן חסר הן יתר **א"ל** 5. ה"פ הם צית כור הן חסר הן יתר **א"ל** ואפי' כי **א"ל** צית כור סתמא אני מוכר לך ולא אמר לו הן חסר הן יתר אמר צפ' צית כור (לקמן קד). דאס פיתח או הוסיף רובע הגיעו (והנהיג) דא"ל צית כור סתמא אית לן למימר דיותר מרובע

לא הוּא מחילה^א וכיון דדער דער כולו
אזל ציי סאָה כשאלס אומר לחצירו
סאָה פירות אני מוכר לך רגיל להיות
שם רובע טנופת וכשיש שם רובע
טנופת קרי ליה שפיר סאָה פירות
ולכן אין לנו לומר דאי צירכא יומת
מרובע שינפה את כולו:

וּמְחִיזִיר אוֹנָאָה אֲמַאי
תוֹת ש"מ כֹּל הִיכִי
מִהֲדֵר הִכִּי הִשְׁתָּא
זוֹה א"ל מִיְהוּ פָחוֹת
בְּמִנְהָ וּמְחִיל אִינִישׁ
אִינִישׁ יִתֵּר מִשְׁתּוֹת
מִקַּח ת"ש יְהִמְקַבֵּל
זֶה מִקְבֵּל עֲלֵיו עֵשֶׂר
אֵן מִגְלָגִלִין עֲלֵיו אֵת
דְּרַב יְהוֹשֻׁעַ כֹּל יִתֵּר
לֵאלֹהֵי דְמִי: מִרְתָּף שֶׁל
דְּא"ל מִרְתָּף שֶׁל יִין
לִיְהִי מִרְתָּף זֶה שֶׁל יִין
רְתָּף זֶה קִשְׁיָא דְתַנְיָא
לֵךְ נֹתֵן לוֹ יִין שְׂכוּלוֹ

דמוכח לקמן בשמעטין ותימה למ"ד
ריחיה חלל וטעמיה חמרל חלל היכי
יחיד ליה והא ממתק זה של יין קאמר
והא לאו יין הוא ואומר ר"י דלע"ג
דדיו חלל מיקרי יין שפירג' וקשה
לרש"י דבפרק ורצא דע"ז (דף
סו. וס) פליגי אצ"י ורבא בחמרל
לגו חלל אצ"י אמר במשהו ורבא אמר
בנותן טעם ומפרש גמרא דבהא פליגי
דלצ"י סבר ריחיה חלל וטעמיה חמרל
חלל והוה ליה מין במינו ורבא סבר
דדיו חמרל והוה ליה מין בשאינו מינו
ואם תמצא לומר אפי' למ"ד חלל א' (מ"מ)
מיקרי חמרל אס כן לימא דלכ"ה

ריחיה חלא וטעמיה חמרא חלא והוא ליה מין במינו ורבא לטעמיה
לחמרא האם חבר שמה אולינן והאי שמה לחוד והאי שמה לחוד:
חבית של יין אני מוכר אך גותן לו וי שבוילו יפה. אבל ציין
הנמכר בחנות לא אפילו למד' ריחיה חלא חמרא מכל
מקום אהאי חמרא לא יכסי אינשי דמי:

נד

לס צפני עצמו והרי הוא כאליו לא עשה כלום מעיקרה מקבלנותו
טעם ההקדש שאמר לו בעל הבית טעם לי שדה זו ליטע את כל השדה
ליטע יטע את כולן דמתחיל עכשיו לקיים את תנאו דמי ובאילן אחד
דלגל נשארו מתחלה כי אם י צוריות לך לא הקפיד בעל השדה דבצר
לך. אלא גבי טעפות יחזיר מרובע לקח אילן דרובע שכיח מחיל כי איכא
הר מרובע ככל האומר לו את הסאה מתחלה דמי הרא סאה וצין ליה
את תנאו. ולא דמי למקרקעי דחשיבי ד"א צוריות הן שדה הימכר
לך כך אלא שישלים לו תנאו ולעולם אימא לך אין מנפה את כולו: היכי
לחצירו מרתף של יין אבל אין אנו יודעין איזה לשון אמר המוכר
אני מוכר לך ולא קאמר זה: קשיא. ברייתא דלקמן דקתני ונתן
מרפא זה של יין. אני מוכר לך: קשיא. גמי הך ברייתא דלקמן דקתני
יפא. ברייתא דקתני אפילו כולו חומץ הגיעו: שובנו יפא. דסתם
לסאה ר"י מתליעות תאיס למהל דלא חשיבי וגם שכיחי וימחיל
ביח כל ר"י והלכך לך אמר לי סאה יפא בעיני: וכו' לו יין
כי אהני זה כמות שהוא: מרפא זה. אפילו חומץ משמע: לעולם.
בעינן ומקבל עשרה קוססות לך דעבידי דשכיחי ומחיל. ודקשיא לך
שובנו יפא ומקבל עליי: ו' ובספס מי מקבל. בתמיה דלוקמת
ו'. רבנא נקט דסלקא דעך לשמייה לאלתר קא בעי ליה או
א דמקבל קוססות הכא גמי ינמא הגיעו אפילו הוא יין קוסס:
הוא אורר ו'. כלומר היינו מרפא דמתניתין. אלמא מתניתין במרתף
פה ואהני זה לקבל קוססות דא"ל מרתף זה של יין אני מוכר לך:
קשיא

עין משפט
נר מצוה

בנא א מיי פֿיז' מהל'
מכירה ה' יא סגן
לאווא קע וועטן פט טושע'
ח"מ סי רבו סקף א:
בב ב מיי שס ה' ד
טושע' שס ספי' ד
בג ג מיי שס ה' ב טושע'
שס ספי' ב:
בד ד מיי פֿיז' מהל'
ספירות ה' יא סגן
פט טושע' ח"מ סי'
של סקף א:
בה ה מיי פֿיז' מהל'
מכירה ה' יא סגן
עשין פט טושע' קמ טושע'
ח"מ סי' רל סקף א:

רבינו גרשום (המשך)

[illegible]